

STUDY GUIDE
T.C. ANAYASA
MAHKEMESİ

"Kerem Aydın
Başvurusu"

A

Y

M

İÇİNDEKİLER

A. İÇİNDEKİLER

B. GENEL SEKRETER MEKTUBU

C. GENEL SEKRETER VEKİLİ MEKTUBU

D. KISALTMALAR

E. ANAYASA MAHKEMESİ

a) KURULUŞ VE TARİHÇE

b) MAHKEMENİN YAPISI VE GÖREVLERİ

1) YAPISI

i. GENEL KURUL

ii. BÖLÜM

iii. KOMİSYONLAR

iv. ARAŞTIRMA VE İÇTİHAT BİRİMİ

v. GENEL SEKRETERLİK

2) GÖREV ve YETKİLERİ

c) NORM DENETİMİ

d) BİREYSEL BAŞVURU

F. UYGULANABİLİR HUKUK

a. BAĞLI OLUNAN ULUSLARARASI SÖZLEŞMELER

i. İNSAN HAKLARI EVRENSEL BEYANNAMESİ

1. Madde 11

2. Madde 12

ii. BM MEDENİ VE SİYASİ HAKLARA İLİŞKİN ULUSLARARASI SÖZLEŞME

iii. BM EKONOMİK SOSYAL VE KÜLTÜREL HAKLARA İLİŞKİN ULUSLARARASI SÖZLEŞME

1. Madde 2

iv. AVRUPA İNSAN HAKLARI SÖZLEŞMESİ

1. Kişi Özgürlüğü ve Güvenliği Hakkı (Madde 5)

2. Adil Yargılanma Hakkı (Madde 6)

3. Özel Hayatın ve Aile Hayatının Korunması (Madde 8)

b. TÜRK HUKUKU

i. TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI

1. Madde 19

2. Madde 20

3. Madde 21

4. Madde 22

5. Madde 36

6. Madde 83

G. OLAY

F. İLGİLİ EKLER

I. KAYNAKÇA

B. GENEL SEKRETER MEKTUBU

Saygıdeğer katılımcılar;

Konferansın Genel Sekreteri olarak sizleri Themis Mahkeme Simülasyonunun 6. Yılında ağırlamak benim için büyük bir onurdur.

Türkiye'deki farazi mahkeme konferansları içinde önde gelen bir örnek olarak, Themis Mahkeme Simülasyonu, akademik uzmanlık, organizasyonel mükemmellik, katılımcılar için en yüksek memnuniyeti sağlama ve önceki seneleri her yönden geçme konusundaki ısrarımızla her geçen yıl kendini geliştirdi.

Bu yıl da bu geleneği sürdürmekten ve mahkemelerimizi duyurmaktan dolayı oldukça heyecanlıyız. İnsan hakları tartışmalarından çeşitli uluslararası tahkim türlerine, İngilizce'den Türkçe'ye uzanan, beş benzersiz ve ilginç mahkeme hazırladık; Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), Uluslararası Ticaret Odası (ICC), Spor Tahkim Mahkemesi (CAS), İstanbul Tahkim Merkezi (ISTAC) ve T.C. Anayasa Mahkemesi.

Mahkemeler ve muhteşem akademinin yanı sıra, tahmin de edebileceğiniz gibi, Themis Mahkeme Simülasyonunun muhteşem organizasyon ekibi, deneyiminizi olabildiğince konforlu hale getirmek için nazik misafirperverliği ile sizleri karşılayacaktır. Bu vesileyle, Genel Müdürümüz Edige Doğan'a ve çalışma arkadaşlarına konferans için gösterdikleri üstün gayret ve organizasyonel mükemmellik için teşekkür ederim.

Themis Court Simulations adına hepinizi bir kez daha ağırlamaktan duyduğum heyecanı ifade etmek ve adaleti yeniden birlikte tanımlamak için sabırsızlandığımızı belirtmek isterim.

Saygılarımla,

Tolga Yeşil

TCS'22 Genel Sekreteri

C. GENEL SEKRETER VEKİLİ MEKTUBU

Saygıdeğer Katılımcılar,

Kadir Has Üniversitesi bünyesinde bu yıl altıncısı düzenlenen Themis Court Simulations 2022’de sizleri Anayasa Mahkemesi Genel Sekreter Vekili olarak ağırlamaktan onur duymaktayım.

Bu yıl Anayasa Mahkemesinde başrolde 25. Dönem Bağımsız Milletvekili Kerem AYDIN’ın yer aldığı kurgusal bir davaya ev sahipliği yapmaktayız. Bu kapsamda, etkinlik boyunca başvuru Kerem AYDIN’ın, AIHS ve Anayasa’da yer alan özel hayatın gizliliği, kişi güvenliği ve dokunulmazlığı ile adil yargılanma hakkının ihlal edilip edilmediği değerlendirilecektir.

Dava kurgulanırken, akademik bilgilerinizi pratikle birleştirerek hem keyif alabileceğiniz hem de sizin için öğretici olabilecek şekilde olmasını hedefledik. Soyut bilgilerinizi, hukuk nosyonu ve muhakeme yeteneğiniz çerçevesinde somut olaya uygulayacağınız bu olay metninin sizlere yeni ufuklar açacağını ümit ediyor, hepinize keyifli ve öğretici bir konferans diliyorum.

Bu süreçte yardımını ve desteğini esirgemeyen Themis Court Simulations 2022 Genel Sekreteri Tolga YEŞİL’e ve çalışma kitapçığının hazırlanması sürecinde her zaman benimle birlikte görev alarak görevini layıkıyla yapan Akademik Asistanım Ece KOÇ’a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Saygılarımla,

Seray ÖZKAN

Themis Court Simulations 2022

Anayasa Mahkemesi Genel Sekreter Vekili

D. KISALTMALAR

Anayasa Mahkemesi

AYM

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi

AİHS

Ceza Muhakemesi Kanunu

CMK

Türk Ceza Kanunu

TCK

Türkiye Büyük Millet Meclisi

TBMM

E. ANAYASA MAHKEMESİ

a) KURULUŞ VE TARİHÇE

İlk kez 1961 Anayasası ile kurulan Anayasa Mahkemesi, 145 ila 152. maddeleri ile kuruluş, görev ve yetkileri gibi ilkelerini karara bağlamıştır. Kısaca bu maddeler sırasıyla Anayasa Mahkemesi'nde üyelerin seçimi, üyeliğin sona ermesi, Anayasa Mahkemesi'nin görev ve yetkileri, Anayasa Mahkemesi'nin yargılama ve çalışma usulü, davalar, Anayasaya aykırılığın diğer mahkemelerde ileri sürülmesi ve son olarak Anayasa Mahkemesi'nin Kararlarını ele alır¹. 22 Nisan 1962 tarihinde ise 44 sayılı *Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun* kabul edilip yürürlüğe konmuştur².

1961 Anayasası'nın Anayasa Mahkemesi'nin görev ve yetkilerini açıklayan 147. Maddesine göre Anayasa Mahkemesi, kanunların, TBMM İçtüzüklerinin ve 20 Eylül 1971 tarih ve 1488 numaralı kanun ile eklenen Anayasa değişikliklerinin Anayasa'da belirtilen şekil şartlarına uygunluğunu denetlemekle görevlidir³.

1982 Anayasası ile Anayasa Mahkemesi'nde düzenlemeye gidilmiştir. Bu dönemde yapılan ilk kanuni düzenleme 10 Kasım 1983 tarih ve 2949 numaralı *Anayasa Mahkemesinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun* olmuştur. Kanunlara ve TBMM İç Tüzüğü'ne ek olarak kanun hükmünde kararnamelerin de Anayasa'ya şekil bakımından uygunluğunun denetlenmesi Anayasa Mahkemesi'nin görev kapsamına alınmıştır. Anayasa değişikliği ile sadece sınırlı sayıda şekil eksiklikleri açısından inceleme, bazı durumlarda Yüce Divan sıfatıyla yargılama ve siyasi partilerle ilgili davalara bakmakla görevlendirilmiştir⁴.

12 Eylül 2010 tarihinde yapılan halk oylaması ile Anayasa Mahkemesi'nin kuruluşu, görev ve yetkileriyle ilgili yeni düzenlemeler gelmiştir. Bu Anayasa değişikliğinin ardından 30 Mart 2011 tarih ve 6216 sayılı *Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun* ile Bireysel Başvuruları karara bağlama ve bunları incelemek için komisyon oluşturma hakkı verilmiştir⁵. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamındaki hakların ihlali durumunda temel hak ve özgürlüklerin korunması için başvurulabilecek son hukukî yoldur⁶.

b) MAHKEMENİN YAPISI VE GÖREVLERİ

1) YAPISI

On beş üyeden oluşan Anayasa Mahkemesi, ikisi Sayıştay Genel Kurulu üyeleri arasından ve biri serbest avukatlardan olmak üzere TBMM tarafından gizli oylamayla seçilir. Üç üye Yargıtay Genel Kurulu üyeleri arasından, iki üye Danıştay Genel Kurulu üyeleri arasından, üç üye Yükseköğretim Kurulunun kendi üyesi olmayan yükseköğretim kurumlarının hukuk, iktisat ve siyasal bilimler dallarında görev yapan öğretim üyeleri arasından, dört üye üst kademe yöneticileri, serbest avukatlar, birinci sınıf hâkim ve savcılar ile en az beş yıl raportörlük yapmış Anayasa Mahkemesi raportörleri arasından Cumhurbaşkanı tarafından seçilir⁷.

i. GENEL KURUL

Başkan ve iki Başkanvekili dahil on beş üyeden oluşur. Toplanabilmesi için en az on üyenin olması gerekir. Kararlar salt çoğunlukla alınır ama Anayasa değişikliğinde iptale, siyasî partilerin kapatılmasına ya da Devlet yardımından yoksun bırakılmasına karar verilebilmesi için toplantıya katılmış olan üyelerin üçte iki oy çokluğu olması zorunludur⁸.

ii. BÖLÜMLER

Başkanvekili başkanlığında altı üyeden oluşur ve başkanvekili başkanlığında dört üyenin katılımı ile toplanır. Kararlar salt çoğunlukla alınır. Görevi, bireysel başvuru dosyalarını karara bağlamaktır.⁹

iii. KOMİSYONLAR

Her bir bölüm altında üç olmak üzere altı Komisyon mevcuttur ve her komisyon iki üyeden oluşur. Kararlar oy birliği ile alınır, oy birliği sağlanamadığında dosyalar Bölümlere gönderilir. Görevleri ise kabul edilebilirlik veya kabul edilemezlik karar taslaklarını karara bağlamaktır.¹⁰

iv. ARAŞTIRMA ve İÇTİHAT BİRİMİ (Ar-İç)

Birimin görev ve yetkileri, İktüzük Birinci Kısım, Birinci Bölüm Madde 3 ve Madde 26'da düzenlenmiştir.¹¹

v. GENEL SEKRETERLİK

Genel Sekreterlik görevi, AYM Başkanının uygun göreceği bir raportör tarafından yerine getirilir. Genel Sekreterin görevi; genel kurul ve bölüm toplantılarıyla ilgili idari işlerin yürütülmesi, kararların ve raporların otomasyonunun sağlanması ve arşivlenmesi, mahkemenin yazışmalarının yapılması, mahkeme kararlarının uygulanmasının takip edilmesi ve bu konuda Genel Kurula bilgi verilmesi, bütçenin harcanması ve bu konuda başkana bilgi verilmesi, mahkemenin kurumsal, bilimsel, idari, mali ve teknik işlerinin yürütülmesi, protokol işlerinin düzenlenmesi, personelin sevk ve idaresinin sağlanması, kanun içtüzük ve yönetmelik hükümleri çerçevesinde Başkan tarafından verilen diğer işlerin yapılmasıdır.¹²

2) GÖREV VE YETKİLERİ

Anayasa Mahkemesinin görev ve yetkileri norm denetimi, bireysel başvuru, siyasi parti kapatma davaları, siyasi partilerin mali denetimi, yasama dokunulmazlığı işleri, milletvekilliğinin düşmesi işleri ve uyuşmazlık mahkemesi başkanı seçimi olarak belirtilir¹³. Mahkemenin görev ve yetkileri aynı zamanda şu an yürürlükte olan 1982 Anayasası'nın 148. Maddesinde şu şekilde dile getirilmiştir:

“Anayasa Mahkemesi, kanunların, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Anayasaya şekil ve esas bakımlarından uygunluğunu denetler ve bireysel başvuruları karara bağlar. Anayasa değişikliklerini ise sadece şekil bakımından inceler ve denetler. Ancak, olağanüstü hallerde (...) ve savaş hallerinde çıkarılan Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin şekil ve esas bakımından Anayasaya aykırılığı iddiasıyla, Anayasa Mahkemesinde dava açılmaz¹⁴.

c) NORM DENETİMİ

Anayasa Mahkemesi Genel Kurulu, kanunların, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin, TBMM İç Tüzüğü'nün Anayasaya şekil ve esas olarak uygunluğunu ve Anayasa değişikliklerini de sadece şekil açısından uygunluğunu denetlemekle görevlidir¹⁵.

İki tür başvuru yolu vardır; iptal davası ve itiraz yolu. İptal davasına aynı zamanda *soyut norm denetimi*, itiraz yoluna ise *somut norm denetimi* denilebilir.

İptal davasını Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisinde en fazla üyeye sahip iki siyasi parti grubu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi üye sayısının en az beşte biri

tutarındaki üyeler açabilir. Kanunların, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İttüzüğünün herhangi bir maddesinin Anayasa'ya uygun olmadığı iddiasıyla bu norm Resmi Gazete'de yayınlandıktan sonra 60 gün içinde dava açılması gerekir¹⁵.

İtiraz yolunda ise, sadece kanun ve Cumhurbaşkanlığı kararnameleri başvuru konusu olarak sayılır. Şekil bakımından aykırılık itiraz yolu kapsamında ele alınmaz¹⁵.

İtiraz yolunun koşulları aşağıda belirtildiği gibidir:

- Görülmekte olan bir dava olmalıdır,
- Davaya bir "Mahkeme" bakmalıdır,
- Davanın konusu bir kanun ya da Cumhurbaşkanlığı kararnamesi olmalıdır,
- Mahkemenin Anayasa'ya aykırılık olduğunu düşünmesi veya bu aykırılık iddiasının ciddi olduğunu düşünmelidir¹⁴.

d) BİREYSEL BAŞVURU

2011 yılında kabul edilen değişiklikler ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi başta olmak üzere Türkiye'nin kabul ettiği uluslararası sözleşmeler dahilinde, kamu gücünün temel hak ve özgürlükleri ihlal etmesi durumunda Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi öncesi son bir hukuki çıkış yolu olarak Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvuru hakkı tanınmıştır¹⁶.

*"(Ek fıkra: 7/5/2010-5982/18 md.) Herkes, Anayasada güvence altına alınmış temel hak ve özgürlüklerinden, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamındaki herhangi birinin kamu gücü tarafından, ihlal edildiği iddiasıyla Anayasa Mahkemesine başvurabilir. Başvuruda bulunabilmek için olağan kanun yollarının tüketilmiş olması şarttır."*¹⁷

Yukarıda Anayasa'nın 148. Maddesinin ek fıkrasında belirtildiği üzere Anayasa Mahkemesi önünde bireysel başvuru yoluna başvurabilmek için tüm kanun yollarının tüketilmiş olması gerekmektedir.

F. UYGULANABİLİR HUKUK

- a. **BAĞLI OLUNAN ULUSLARARASI SÖZLEŞMELER**
 - i. **İNSAN HAKLARI EVRENSEL BEYANNAMESİ**

1) Adil Yargılanma Hakkı (Madde 10 ve 11)

Madde 10

f.1: Herkesin, hak ve yükümlülüklerinin belirlenmesinde ve kendisine herhangi bir suç isnadında bağımsız ve yansız bir mahkeme tarafından tam bir eşitlikle, hakça ve kamuya açık olarak yargılanmaya hakkı vardır.

Madde 11

f.1: Kendisine cezai bir suç yüklenen herkesin, savunması için gerekli olan tüm güvencelerin tanındığı, kamuya açık bir yargılanma sonucunda suçluluğu yasaya göre kanıtlanıncaya kadar suçsuz sayılma hakkı vardır.

f.2: Hiç kimse, işlendiği sırada ulusal ya da uluslararası hukuka göre suç oluşturmayan herhangi bir fiil yapmak ya da yapmamaktan dolayı suçlu sayılamaz. Kimseye, suçun işlendiği sırada yasalarda öngörülen cezadan daha ağır bir ceza verilemez.

2) Özel Hayatın Gizliliği Hakkı (Madde 12)

“Hiç kimsenin özel yaşamına, ailesine, evine ya da yazışmasına keyfi olarak karışılmaz, onuruna ve adına saldırılamaz. Herkesin, bu gibi müdahale ya da saldırılara karşı yasa tarafından korunma hakkı vardır.”

ii. **BİRLEŞMİŞ MİLLETLER SİYASİ ve MEDENİ HAKLAR
ULUSLARARASI SÖZLEŞMESİ**

1) Adil Yargılanma Hakkı (Madde 14)

f.1: Herkes mahkemeler ve yargı yerleri önünde eşittir. Herkes, hakkındaki bir suç isnadının veya hak ve yükümlülükleri ilgili bir hukuki uyumsuzluğun karara bağlanmasında, hukuken kurulmuş yetkili, bağımsız ve tarafsız bir yargı yeri tarafından adil ve aleni olarak yargılanma hakkına sahiptir. Davayı izleyenler ve basın mensupları, demokratik bir toplumdaki genel ahlak, kamu düzeni (ordre public) veya ulusal güvenlik nedeniyle veya tarafların özel yaşamlarının menfaatinin gerektirmesi halinde veya mahkemenin görüşüne göre aleniliğin adaletin gerçekleşmesine zarar vereceği özel şartların kesinlikle gerektirdiği ölçüde, duruşmalardan tamamen veya kısmen çıkarılabilir; ancak bir ceza davasında veya hukuk davasında verilen hüküm, gençlerin menfaati veya aile uyumsuzlukları veya çocuğun velayeti ile ilgili davalar aksini gerektirmedikçe aleni olarak tefhim edilir.

f.2: Hakkında bir suç isnadı bulunan bir kimse, hukuka göre suçluluğu kanıtlanıncaya kadar masum sayılma hakkına sahiptir.

f.3: Hakkında bir suç isnadı bulunan bir kimsenin bu isnadın karara bağlanmasında, tam bir eşitlik içinde asgari şu haklara sahiptir:

- a) Hakkındaki suç isnadının niteliği ve nedenleri konusunda ayrıntılı bir şekilde ve anlayabileceği bir dilde derhal bilgilendirilme;*
- b) Savunmasını hazırlamak ve kendi seçtiği avukatla görüşmek için yeterli zamana ve kolaylıklara sahip olma*
- c) Sebepsiz yere gecikmeden yargılanma,*
- d) Duruşmalarda hazır bulundurulma ve kendisini bizzat veya kendi seçeceği bir avukat aracılığıyla savunma eğer avukatı bulunmuyorsa sahip olduğu haklar konusunda bilgilendirilme; adaletin yararı gerektirdiği her durumda kendisine bir avukat tayin edilme ve eğer avukata ödeme yapabilecek yeterli imkânı yoksa, ücretsiz olarak avukat tayin edilme;*
- e) Aleyhindeki tanıkları sorguya çekme veya çektirme ve lehindeki tanıkların mahkemeye çıkmalarını ve aleyhindeki tanıklarla aynı koşullarda sorguya çekilmelerini sağlama,*
- f) Mahkemede konuşulan dili anlamıyor veya konuşamıyorsa, bir çevirmenin yardımından ücretsiz olarak yararlanma*
- g) Kendisini suçlandırıcı tanıklık yapmaya veya bir suçu itirafa zorlanmama.*

f.4. Küçüklerin yargılanmasında küçüklerin yaşlarını ve rehabilitasyonlarını iletmeyi göz önünde tutacak bir yargılama usulü izlenir.

f.5: Bir suçtan ötürü mahkûm olan bir kimse, mahkumiyetinin ve aldığı cezanın daha yüksek bir yargı yeri tarafından hukuka göre incelenmesini isteme hakkına sahiptir.

f.6: Bir kimse bir suçtan ötürü nihai bir kararla mahkûm olduğunda ve bu mahkumiyeti adli hata bulunduğu gerekçesiyle bozulduğunda veya kendisi bağışlandığında, eğer mahkûmiyet kararının verildiği tarihte bilinmeyen olayların ortaya çıkarılmamış olmasının nedenleri kısmen veya tamamen kendisine yüklenebileceği kanıtlanmadıkça, bu tür bir mahkumiyetin sonucu olarak ceza çeken bir kimseye hukuka uygun olarak tazminat ödenir.

f.7: Bir ülkenin hukukuna ve ceza yargılama usulüne uygun olarak daha önce kesin biçimde mahkûm olan veya beraat eden bir kimse aynı suçtan ötürü ikinci kez yargılanamaz ve cezalandırılmaz.

2) Mahremiyet Hakkı (Madde 17)

f.1: Hiç kimsenin özel ve aile yaşamına, konutuna veya haberleşmesine keyfi veya hukuka aykırı olarak müdahale edilemez; onuru veya itibarı hukuka aykırı saldırılara maruz bırakılamaz.

f.2: Herkes bu tür saldırılara veya müdahalelere karşı hukuk tarafından korunma hakkına sahiptir.

iii. AVRUPA İNSAN HAKLARI SÖZLEŞMESİ

1) Kişi Özgürlüğü ve Güvenliği Hakkı (Madde 5)

f.1: Herkes özgürlük ve güvenlik hakkına sahiptir. Aşağıda belirtilen haller dışında ve yasanın öngördüğü usule uygun olmadan hiç kimse özgürlüğünden yoksun bırakılamaz:

a) Kişinin, yetkili bir mahkeme tarafından verilmiş mahkumiyet kararı sonrasında yasaya uygun olarak tutulması;

b) Kişinin, bir mahkeme tarafından yasaya uygun olarak verilen bir karara uymaması sebebiyle veya yasanın öngördüğü bir yükümlülüğün uygulanmasını sağlamak amacıyla yasaya uygun olarak yakalanması veya tutulması;

c) Kişinin bir suç işlediğinden şüphelenmek için inandırıcı sebeplerin bulunduğu veya suç işlemesine ya da suçu işledikten sonra kaçmasına engel olma zorunluluğu kanaatini doğuran makul gerekçelerin varlığı halinde, yetkili adli merci önüne çıkarılmak üzere yakalanması ve tutulması;

d) Bir küçüğün gözetim altında eğitimi için usulüne uygun olarak verilmiş bir karar gereği tutulması veya yetkili merci önüne çıkarılmak üzere yasaya uygun olarak tutulması;

e) Bulaşıcı hastalıkların yayılmasını engellemek amacıyla, hastalığı yayabilecek kişilerin, akıl hastalarının, alkol veya uyuşturucu madde bağımlılarının veya serserilerin yasaya uygun olarak tutulması;

f) Kişinin, usulüne aykırı surette ülke topraklarına girmekten alıkonması veya hakkında derdest bir sınır dışı ya da iade işleminin olması nedeniyle yasaya uygun olarak yakalanması veya tutulması;

f. 2: Yakalanan her kişiye, yakalanma nedenlerinin ve kendisine yöneltilen her türlü suçlamanın en kısa sürede ve anladığı bir dilde bildirilmesi zorunludur.

f. 3: İşbu maddenin 1.c fıkrasında öngörülen koşullar uyarınca yakalanan veya tutulan herkesin derhal bir yargıç veya yasayla adli görev yapmaya yetkili kılınmış sair bir kamu görevlisinin önüne çıkarılması zorunlu olup, bu kişi makul bir süre içinde yargılanma ya da yargılama süresince serbest bırakılma hakkına sahiptir. Salıverilme, ilgilinin duruşmada hazır bulunmasını sağlayacak bir teminat şartına bağlanabilir.

f.4: Yakalama veya tutulma yoluyla özgürlüğünden yoksun kılınan herkes, tutulma işleminin yasaya uygunluğu hakkında kısa bir süre içinde karar verilmesi ve, eğer tutulma yasaya aykırı ise, serbest bırakılması için bir mahkemeye başvurma hakkına sahiptir.

f. 5: Bu madde hükümlerine aykırı bir yakalama veya tutma işleminin mağduru olan herkes tazminat hakkına sahiptir.

Kişinin herhangi bir biçimde belirli bir süre ile özgürlüğünden yoksun bırakıldığı tüm durumlarda, AİHS m. 5 gündeme gelecektir. AİHM, kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkını demokratik bir toplumda büyük öneme sahip haklardan biri olarak görmektedir. Bununla birlikte, mutlak bir hak olmayıp sınırlanması mümkündür.¹⁸

Yoksun bırakılma halinin bir kişinin önemsiz sayılamayacak bir süre için tutulmuş olması şeklinde objektif unsuru ve kişinin bu duruma yönelik gerçek bir rızasının bulunmaması şeklinde subjektif unsuru söz konusudur. Kişinin özgürlüğünden yoksun bırakılıp bırakılmadığının değerlendirmesinde, yoksun bırakılmanın türü, süresi, etkileri ve söz konusu tedbirin uygulanma şekli göz önünde tutulmaktadır.¹⁸

2) Adil Yargılanma Hakkı (Madde 6)

f. 1: Herkes davasının, medeni hak ve yükümlülükleriyle ilgili uyuşmazlıklar ya da cezai alanda kendisine yöneltilen suçlamaların esası konusunda karar verecek olan, yasayla kurulmuş, bağımsız ve tarafsız bir mahkeme tarafından, kamuya açık olarak ve makul bir süre içinde görülmesini isteme hakkına sahiptir. Karar alenî olarak verilir. Ancak, demokratik bir toplum içinde ahlak, kamu düzeni veya ulusal güvenlik yararına, küçüklerin çıkarları veya bir davaya taraf olanların özel hayatlarının gizliliği gerektirdiğinde veyahut, aleniyetin adil yargılamaya zarar verebileceği kimi özel durumlarda ve mahkemece bunun kaçınılmaz olarak değerlendirildiği ölçüde, duruşma salonu tüm dava süresince veya kısmen basına ve dinleyicilere kapatılabilir.

f. 2: Bir suç ile itham edilen herkes, suçluluğu yasal olarak sabit oluncaya kadar masum sayılır.

f. 3: Bir suç ile itham edilen herkes aşağıdaki asgari haklara sahiptir:

a) Kendisine karşı yöneltilen suçlamanın niteliği ve sebebinden en kısa sürede, anladığı bir dilde ve ayrıntılı olarak haberdar edilmek;

b) Savunmasını hazırlamak için gerekli zaman ve kolaylıklara sahip olmak;

c) Kendisini bizzat savunmak veya seçeceği bir müdafinin yardımından yararlanmak; eğer avukat tutmak için gerekli maddî olanaklardan yoksun ise ve adaletin yerine gelmesi için

gerekli görüldüğünde, resen atanacak bir avukatın yardımından ücretsiz olarak yararlanabilmek;

d) İddia tanıklarını sorguya çekmek veya çektirmek, savunma tanıklarının da iddia tanıklarıyla aynı koşullar altında davet edilmelerinin ve dinlenmelerinin sağlanmasını istemek;

e) Mahkemede kullanılan dili anlamadığı veya konuşamadığı takdirde bir tercümanın yardımından ücretsiz olarak yararlanmak.

Adil yargılanma hakkı, yargılamaya ilişkin usul ilkelerini belirleyerek, nesnel bir yargılama sonucunda adil bir karara varmayı güvence altına alarak hukuk devletinin temel unsurunu oluşturmaktadır. Adil yargılanma hakkı bütün yargılama sürecine ilişkindir, bu ilke ve haklar ilk derece yargılaması kadar, istinaf ve temyiz aşamaları için de geçerlidir.¹⁹

AİHS m. 6 adil yargılama kavramını oluşturan hak ve ilkelerin bir kısmını açıkça saymaktadır, bunlar yargılamanın kanunla kurulan bağımsız ve tarafsız mahkeme önünde, makul sürede, açık/aleni ve hakkaniyete uygun olarak yapılmasıdır. Bununla birlikte, mahkemeye başvurma hakkı, silahların eşitliği, çelişmeli yargılama, gerekçeli karar, delillere ilişkin ilkeler, susma ve kendini suçlamama hakkı, duruşmada hazır bulunma ve etkili katılım hakları da adil yargılanma hakkı kapsamında sayılan unsurlardandır.¹⁹

3) Özel Yaşama ve Aile Yaşamına Saygı Hakkı (Madde 8)

f.1: “Herkes özel ve aile hayatına, konutuna ve yazışmasına saygı gösterilmesi hakkına sahiptir.”

f.2: “Bu hakkın kullanılmasına bir kamu makamının müdahalesi, ancak müdahalenin yasayla öngörülmüş ve demokratik bir toplumda ulusal güvenlik, kamu güvenliği, ülkenin ekonomik refahı, düzenin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, sağlığın veya ahlakın veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması için gerekli bir tedbir olması durumunda söz konusu olabilir.”

AİHS m. 8’in temel amacı, bireyin kamu makamlarının keyfi müdahalelerine karşı korumaktır. Bu maddede başlıca dört temel hak düzenlenmiş olup bunlar, özel yaşama saygı hakkı, aile yaşamına saygı hakkı, konuta saygı hakkı ve haberleşmeye saygı hakkıdır.²⁰

b. TÜRK HUKUKU

i. TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASI

1) Madde 13 – Temel Hak ve Hürriyetlerin Sınırlandırılması

“Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere baēlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve lllk ilkesine aykırı olamaz.”

Anayasa'nın 13.maddesi hak ve özgürlüklerin nasıl sınırlanabileceēini ve sınırlamanın nereye kadar yapılabileceēini öngörmektedir. Bu madde, hak ve özgürlüklerin sınırlama ve güvence rejimi bakımından temel öneme sahiptir. Anayasa'da yer alan bütün hak ve özgürlüklerin yasa koyucu tarafından hangi ölçütler göz önünde bulundurularak sınırlanabileceēini ortaya koymaktadır. Bu ltler Őu Şekilde sıralanabilir:

- (1) Sınırlamada hak ve zgrlēn dzenlendiēi maddede yer alan özel sebeple baēlılık,
- (2) Sadece yasayla sınırlama,
- (3) Anayasa'nın sözüne ve ruhuna uygunluk,
- (4) Hak veya zgrlēn özüne dokunma yasaēı,
- (5) Demokratik toplum düzeninin gereklerine uygunluk,
- (6) lllk ilkesine uygunluk,
- (7) Laik Cumhuriyet'in gereklerine uygunluk.²¹

2) Madde 19 – Kişi Hürriyeti ve Gvenliēi

f. 1: Herkes, kişi hürriyeti ve gvenliēine sahiptir.

f. 2: Şekil ve Őartları kanunda gösterilen:

Mahkemelerce verilmiş hürriyeti kısıtlayıcı cezaların ve güvenlik tedbirlerinin yerine getirilmesi; bir mahkeme kararının veya kanunda öngörülen bir ykmllēn gereēi olarak ilgilinin yakalanması veya tutuklanması; bir kēn gözetim altında ıslahı veya yetkili merci önüne çıkarılması için verilen bir kararın yerine getirilmesi; toplum için tehlike teşkil eden bir akıl hastası, uyuşturucu madde veya alkol tutkunu, bir serseri veya hastalık yayabilecek bir kişinin bir müessesede tedavi, eēitim veya ıslahı için kanunda belirtilen esaslara uygun olarak alınan tedbirin yerine getirilmesi; usulüne aykırı Şekilde ülkeye girmek isteyen veya

giren, ya da hakkında sınır dışı etme yahut geri verme kararı verilen bir kişinin yakalanması veya tutuklanması; halleri dışında kimse hürriyetinden yoksun bırakılamaz.

f. 3: Suçluluğu hakkında kuvvetli belirti bulunan kişiler, ancak kaçmalarını, delillerin yok edilmesini veya değiştirilmesini önlemek maksadıyla veya bunlar gibi tutuklamayı zorunlu kılan ve kanunda gösterilen diğer hallerde hakim kararıyla tutuklanabilir. Hakim kararı olmadan yakalama, ancak suçüstü halinde veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde yapılabilir; bunun şartlarını kanun gösterir.

Yakalanan veya tutuklanan kişilere, yakalama veya tutuklama sebepleri ve haklarındaki iddialar herhalde yazılı ve bunun hemen mümkün olmaması halinde sözlü olarak derhal, toplu suçlarda en geç hakim huzuruna çıkarılıncaya kadar bildirilir.

f. 4: (Değişik birinci cümle: 3/10/2001-4709/4 md.) Yakalanan veya tutuklanan kişi, tutulma yerine en yakın mahkemeye gönderilmesi için gerekli süre hariç en geç kırk sekiz saat ve toplu olarak işlenen suçlarda en çok dört gün içinde hâkim önüne çıkarılır. Kimse, bu süreler geçtikten sonra hakim kararı olmaksızın hürriyetinden yoksun bırakılamaz. Bu süreler olağanüstü hal (...)14 ve savaş hallerinde uzatılabilir.

f. 5: (Değişik fıkra: 3/10/2001-4709/4 md.) Kişinin yakalandığı veya tutuklandığı, yakınlarına derhal bildirilir. Tutuklanan kişilerin, makul süre içinde yargılanmayı ve soruşturma veya kovuşturma sırasında serbest bırakılmayı isteme hakları vardır. Serbest bırakılma ilgilinin yargılama süresince duruşmada hazır bulunmasını veya hükmün yerine getirilmesini sağlamak için bir güvenceye bağlanabilir.

f. 6: Her ne sebeple olursa olsun, hürriyeti kısıtlanan kişi, kısa sürede durumu hakkında karar verilmesini ve bu kısıtlamanın kanuna aykırılığı halinde hemen serbest bırakılmasını sağlamak amacıyla yetkili bir yargı merciine başvurma hakkına sahiptir.

f. 7: (Değişik: 3/10/2001-4709/4 md.) Bu esaslar dışında bir işleme tâbi tutulan kişilerin uğradıkları zarar, tazminat hukukunun genel prensiplerine göre, Devletçe ödenir.

Anayasa'nın 19.maddesinin gerekçesinde 'kişi özgürlüğü ve güvenliği' kavramı, "kişinin vücut ve hareket serbestisine sahip olması", bu kapsamda sağlanan güvence ise, "kimsenin kanunda gösterilen hal, kusur ve şartlar dışında bu hareket serbestisinden mahrum

edilmemesi, yani yakalanıp tutuklanamaması’’ olarak tanımlanmıştır. Anayasa Mahkemesi’ne göre de “Madde, sadece keyfi yakalama ve tutuklamaya karşı bir güvenceden ibaret olmayıp kişiye dilediği gibi karar verip hareket edebilme olanağı sağlayan özgürlükler alanını kapsamaktadır.”’²²

3) Madde 20 - Özel Hayatın Gizliliği

f.1: Herkes, özel hayatına ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkına sahiptir. Özel hayatın ve aile hayatının gizliliğine dokunulamaz. (Mülga üçüncü cümle: 3/10/2001-4709/5 md.) (...).

f.2: (Değişik: 3/10/2001-4709/5 md.) Millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâkın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak, usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça; yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmadıkça; kimsenin üstü, özel kâğıtları ve eşyası aranamaz ve bunlara el konulamaz. Yetkili merciin kararı yirmi dört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını el koymadan itibaren kırk sekiz saat içinde açıklar; aksi halde, el koyma kendiliğinden kalkar.

f.3: (Ek fıkra: 7/5/2010-5982/2 md.) Herkes, kendisiyle ilgili kişisel verilerin korunmasını isteme hakkına sahiptir. Bu hak; kişinin kendisiyle ilgili kişisel veriler hakkında bilgilendirilme, bu verilere erişme, bunların düzeltilmesini veya silinmesini talep etme ve amaçları doğrultusunda kullanılıp kullanılmadığını öğrenmeyi de kapsar. Kişisel veriler, ancak kanunda öngörülen hallerde veya kişinin açık rızasıyla işlenebilir. Kişisel verilerin korunmasına ilişkin esas ve usuller kanunla düzenlenir.

4) Madde 21 - Konut Dokunulmazlığı

“Kimsenin konutuna dokunulamaz. Millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâkın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça; yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmadıkça; kimsenin konutuna girilemez, arama yapılamaz ve

buradaki eşyaya el konulamaz. Yetkili merciin kararı yirmi dört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını el koymadan itibaren kırk sekiz saat içinde açıklar; aksi halde, el koyma kendiliğinden kalkar.”

Konut dokunulmazlığı, “*kişinin saptadığı ölçüler dışında ve istemediği kişilerce, uygun görmediği zaman ve biçimde konutuna dokunulmaması*” şeklinde tanımlanabilir. Böyle bir dokunulmazlık tanınmasının amacı, kişilere hayatının, diğer bireylerden ayrı ve saklı olarak devam ettirmesini sağlayan bir alan yaratmaktır. Burada korunmak istenen hukuki değer, mülkiyet ya da zilyetlik değil, doğrudan kişilerin özel hayatıdır.²³

Bununla birlikte, kişinin konutuna saygı gösterilmesi hakkı mutlak bir hak olmayıp, bazı hallerde müdahaleye açık hale gelebilmektedir. Konutta arama, bu müdahalenin en sık gerçekleşen şekillerindedir. Konutta arama, “*şüpheli veya sanığın yakalanması ya da delillerin elde edilmesi amacıyla geçici olarak başvurulabilecek bir koruma tedbiridir*”. Haklı bir konutta aramadan söz edilebilmesi için aramanın meşru bir sebebe dayanması, iç hukukta yasal bir dayanağının bulunması ve aramanın demokratik toplum bakımından gerekli olması gerektiği ifade edilmektedir.²³

İç hukukumuzda yakalanabileceği veya suç delillerinin elde edilebileceği hususunda makul şüphenin varlığı halinde, hakim kararı üzerine şüphelinin veya sanığın konutunun aranabileceği düzenlenmektedir. Bu bakımdan, öngörülen usule uyulmayarak şüpheli veya sanığın konutunda arama yapılması Anayasa'nın yukarıdaki maddesine aykırılık teşkil edecektir.²³

5) Madde 22 – Haberleşme Hürriyeti

f.1: Herkes, haberleşme hürriyetine sahiptir. Haberleşmenin gizliliği esastır.

f.2: Millî güvenlik, kamu düzeni, suç işlenmesinin önlenmesi, genel sağlık ve genel ahlâkın korunması veya başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça; yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmadıkça; haberleşme engellenemez ve gizliliğine dokunulamaz. Yetkili merciin kararı

yirmi dört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını kırk sekiz saat içinde açıklar; aksi halde, karar kendiliğinden kalkar.

f.3: İstisnaların uygulanacağı kamu kurum ve kuruluşları kanunda belirtilir.

6) Madde 36 - Hak Arama Hürriyeti

f.1: Herkes, meşrû vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir.⁽¹⁾

f.2: Hiçbir mahkeme, görev ve yetkisi içindeki davaya bakmaktan kaçınamaz.

⁽¹⁾3/10/2001 tarihli ve 4709 sayılı Kanununun 14'üncü maddesiyle, bu fıkraya "savunma" ibaresinden sonra gelmek üzere "ile adil yargılanma" ibaresi eklenmiştir.

Anayasa'da adil yargılanma hakkı net bir şekilde ifade edilmediğinden AİHS'in 6. maddesi çerçevesinde belirleme yapılmıştır. AİHS'e göre adil yargılanma hakkı kapsamında bir inceleme yapılabilmesi için uyumsuzluğun "medeni hak ve yükümlülükler" ya da "suç isnadı" ile ilgili olması gerekir.²³

7) Madde 83 – Yasama Dokunulmazlığı

f. 1: Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri, Meclis çalışmalarındaki oy ve sözlerinden, Mecliste ileri sürdükleri düşüncelerden, o oturumdaki Başkanlık Divanının teklifi üzerine Meclisçe başka bir karar alınmadıkça bunları Meclis dışında tekrarlamak ve açığa vurmaktan sorumlu tutulamazlar.

f. 2: Seçimden önce veya sonra bir suç işlediği ileri sürülen bir milletvekili, Meclisin kararı olmadıkça tutulamaz, sorguya çekilemez, tutuklanamaz ve yargılanamaz. Ağır cezayı gerektiren suçüstü hali ve seçimden önce soruşturmasına başlanılmış olmak kaydıyla Anayasanın 14'üncü maddesindeki durumlar bu hükmün dışındadır. Ancak, bu halde yetkili makam durumu hemen ve doğrudan doğruya Türkiye Büyük Millet Meclisine bildirmek zorundadır.

f. 3: Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi hakkında, seçiminden önce veya sonra verilmiş bir ceza hükmünün yerine getirilmesi, üyelik sıfatının sona ermesine bırakılır; üyelik süresince zamanaşımı işlemez.

f. 4: Tekrar seçilen milletvekili hakkında soruşturma ve kovuşturma, Meclisin yeniden dokunulmazlığını kaldırmasına bağlıdır.

f. 5: Türkiye Büyük Millet Meclisindeki siyasi parti gruplarınca, yasama dokunulmazlığı ile ilgili görüşme yapılamaz ve karar alınamaz.

Yasama dokunulmazlığı, parlamento üyeleri hakkında suç işlediklerinden bahisle, parlâmentonun izni olmadan, gözaltına alma, tutuklama gibi bazı cezaî takibat işlemlerinde bulunulamayacağı anlamına gelmektedir. Yasama dokunulmazlığı, parlâmento üyeleri lehine tanınmış gerçek bir muafiyet konumundadır. Amacı, parlâmento üyelerinin parlâmento çalışmalarına istedikleri her zaman katılabilmelerini sağlamaktır. Konusu, parlâmento üyesinin işlediği suç teşkil ettiği iddia edilen fiillerdir, bu fiiller kural olarak parlâmento üyesinin görevi dışında işlediği cezaî sorumluluğunu doğurabilecek fiillerdir.²⁵

Yasama dokunulmazlığı nispi niteliktedir, bu bakımdan parlamento üyesini sadece ceza kovuşturmasına karşı korur. Bununla birlikte, yasama dokunulmazlığı kaldırılabilir, buna parlamento üyesinin ait olduğu meclis karar verir. Yasama dokunulmazlığı kaldırılmış olan parlâmento üyesinin parlâmento üyeliği kalkmış olmaz.²⁵

Yasama dokunulmazlığını kabul eden bütün ülkelerde dokunulmazlığın, üyenin mensup olduğu Meclis'in kararıyla kaldırılabilmesi kabul edilmiştir. Türkiye'de dokunulmazlığın kaldırılmasında izlenecek olan usul, halen Türkiye Büyük Millet Meclisi'nce uygulanmakta olan Millet Meclisi İçtüzüğü ile düzenlenmiştir. Buna göre, bir milletvekilinin dokunulmazlığının kaldırılması hakkındaki istemler, Meclis Başkanlığı'nca, Anayasa ve Adalet Komisyonları üyelerinden kurulu Karma Komisyonu'na havale edilir. Karma Komisyon Başkanı, dokunulmazlık dosyalarını incelemek üzere, adçekme suretiyle beş üyeli bir hazırlık komisyonu teşkil eder. Karma Komisyon, Hazırlık Komisyonu'nun raporunu görüştüktan sonra, dokunulmazlığın kaldırılmasına veya kovuşturmanın milletvekilliği sıfatının sona ermesine kadar ertelenmesine karar verir.²⁶

G. OLAY*

Kerem AYDIN, 14.01.1957 tarihinde doğmuş, lisans mezunu olup öğrenimini Hacettepe Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümünde tamamlamıştır. Lisans eğitimini tamamlaması sonrasında, aktif olarak siyasete atılmış, Ankara Büyükşehir Belediyesi Meclis Üyeliği, ardından Beypazarı Belediye Başkanlığı görevlerini yürütmüştür. 2015 yılının Haziran ayında yapılan yerel seçimlerde 25. Dönem Ankara Bağımsız Milletvekili olarak seçilmiştir.

18.08.2015 tarihinde basında hakkında birtakım iddialar ortaya çıkmıştır. Söz konusu iddialar, Kerem AYDIN'ın Beypazarı Belediye Başkanlığı yaptığı dönemde belediye çalışanlarından D.K.'ye yönelik cinsel tacizde bulunduğu ilişkindir. Şahıs, Kerem AYDIN'ın görev süresi boyunca kendisine cinsel içerikli mesajlar gönderdiği ve kendisini makamına çağırarak taciz içerikli ifadelerini sürdürdüğü iddiası ile, ilgili mesajlaşma kayıtlarını yerel bir televizyon kanalına servis etmiş (**EK BELGE 1**) ve Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunmuştur.

Şikayet konusu mesajlaşma kayıtları (**EK BELGE 2**), Kerem AYDIN ile D.K. arasında geçen görüşmelerin izinsiz olarak kaydedilmesi ve ifşa edilmesi suretiyle ortaya konmuştur. Söz konusu kayıtlar, basında yer almasının ardından sosyal medya üzerinde de büyük etki doğurmuş ve Kerem AYDIN'a yönelik olarak büyük bir kamuoyu tepkisi oluşmuştur. D.K.'nin şikayeti üzerine harekete geçen Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı soruşturma başlatmıştır. 25.08.2015 tarihinde Ankara 1. Sulh Ceza Hakimliği tarafından AYDIN'ın Ankara'daki aile konutunda arama yapılmasına karar verilmiştir. (**EK BELGE 3**) İlgili karar neticesinde, 26.08.2015 tarihinde şahsın aile konutunda, karşı koymasına rağmen arama yapılmıştır.

Arama sırasında Kerem AYDIN'ın şahsi bilgisayar ve telefonu, içerisindeki e-posta yazışmaları, mesajlaşmaları, fotoğraf ve video kayıtları, dokümanları, ayrıca evindeki pek çok özel eşyası tek tek incelenmiş, ilgili bilgisayar ve telefon ile bazı eşyalara el konulmuştur. Bununla birlikte, konutta ikamet eden diğer aile üyelerinin de kişisel eşyaları inceleme altına alınmıştır. Yapılan arama ve el koyma neticesinde, Kerem AYDIN ifadesi alınmak üzere savcılığa götürülmüştür.

Arama sırasında yalnızca ilgili arama kararının bildirildiği Kerem AYDIN, Cumhuriyet savcısı tarafından ifadesinin alınmasından önce kendisine isnat edilen suçtan haberdar edilmiş ve hakları bildirilmiş, müdafii ifade sırasında hazır bulundurulmuştur. İfadesinin alınmasının ardından ise salıverilmiştir. Ancak kamuoyunda yaşanan tepkiler neticesinde, 27.08.2016 tarihinde gözaltına alınmış, gözaltı süresinin dolmasının ardından 1. Sulh Ceza Hakimliği önüne çıkarılmış ve tutuksuz yargılanmak üzere serbest bırakılmasına karar verilmiştir. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından el konulan eşyaların incelenmesi ve delillerin toplanması suretiyle yürütülen soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, iddia edilen suçların işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması sebebiyle 19.02.2016 tarihinde Kerem AYDIN hakkında kamu davası açılmıştır.

Şahıs hakkında yürütülen işlemler doğrultusunda, dokunulmazlığının kaldırılması isteminde bulunulmuş, oluşturulan Karma Komisyonca yapılan görüşmeler neticesinde 07.12.2016 tarihinde Kerem AYDIN'ın dokunulmazlığının kaldırılmasına karar verilmiştir. Dokunulmazlığın kaldırılması ile ceza kovuşturmasına başlanılmış, kovuşturma sürerken Kerem AYDIN 2018 yılında yapılan yerel seçimlerde yeniden seçilememiş ve Milletvekilliği sona ermiştir.

Ankara Ağır Ceza Mahkemesince yürütülen kovuşturma neticesinde, Türk Ceza Kanunu m. 105 uyarınca şahsın üç yıl yedi ay hapsine hükmolunmuştur. Şahıs, istinaf süresi içerisinde istinaf yoluna başvurmuş, Bölge Adliye Mahkemesince ilk derece mahkemesinin kararında herhangi bir hukuka aykırılığın bulunmadığı gerekçesiyle başvurunun reddine karar verilmiştir. Ceza Muhakemesi Kanunu m. 286 uyarınca ilk derece mahkemesince verilen beş yıl ve daha az hapis cezalarına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin kararları temyiz edilemeyeceğinden, şahsın Türkiye içerisindeki bütün hukuki yolları tükettiği varsayılır.

Kerem AYDIN, yasama dokunulmazlığının kaldırılması ve yargılama süresince Anayasa ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesince tanınan haklarının ihlal edildiği iddiasıyla 15.05.2022 tarihinde Anayasa Mahkemesi'ne Bireysel Başvuruda bulunmuştur. **(EK BELGE 4)**

**Olay tamamen kurgusal nitelikte olup gerçek kişi ve kurumlarla ilgili değildir.*

F. İLGİLİ EKLER

Bahsi geçen ek dosyalar aşağıdaki gibidir:

EK BELGE 1	Kerem Aydın hakkında iddialara ilişkin haber
EK BELGE 2	Şikayet konusu mesajlaşma kayıtları
EK BELGE 3	Ankara 1. Sulh Ceza Hakimliđince verilen arama kararı
EK BELGE 4	Anayasa Mahkemesi Bireysel Başvuru Formu

HAS HABER

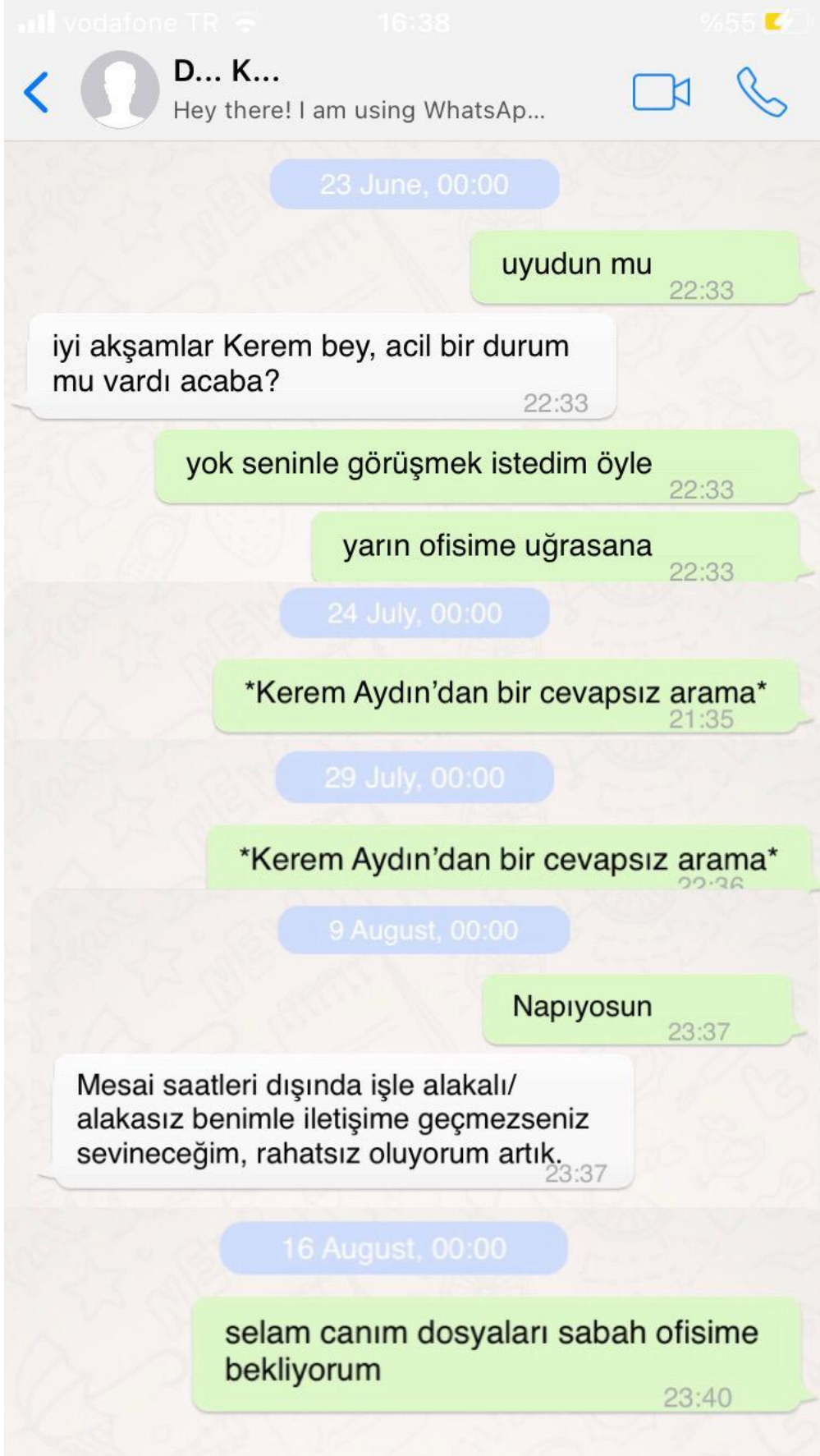
MİLLETVEKİLİNDEN UYGUNSUZ MESAJLAR!

Haziran ayında yapılan yerel seçimlerde 25. Dönem Ankara Bağımsız Milletvekili olarak seçilen Kerem Aydın'ın yeni ortaya çıkan mesajları şoka uğrattı.

Beypazarı Belediye Başkanlığı yaptığı dönemden hakkında belediye çalışanı D.K.'ye yönelik cinsel taciz iddiaları çıkan Kerem Aydın sessizliğini koruyor.

D.K'nin ifadesine göre Kerem Aydın, görev süresi boyunca D.K'ye cinsel içerikli mesajlar gönderiyor, makamına çağırıp bu tarz ifadelere devam ediyordu. D.K'nin şikayeti üzerine Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı konu hakkında soruşturma başlatmıştır.

EK BELGE 2

EK BELGE 3

**T.C.
ANKARA
1. SULH CEZA HAKİMLİĞİ**

DEĞİŞİK İŞ KARAR

DEĞİŞİK İŞ NO 2015/1256 D. İş

HAKİM: Ayhan ÇINAR 40007

KATİP: Mustafa YAZGAN 678543

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 2015/134765 soruşturma ve 19/08/2015 sayılı dosyasında Cumhuriyet Başsavcılığımızca hakkında cinsel taciz suçu yönünden soruşturma yürütülen aşağıda açık kimliği yazılı şüphelinin 25/08/2015 tarihinde saat 7.00'den itibaren 3 gün içerisinde icra edilmek üzere belirtilen ikamet adresinde gündüzün bir defaya mahsus olmak üzere CMK 116. maddesi uyarınca arama yapılmasına karar verilmesi talep edilmiş olmakla birlikte;
Evrak incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından cinsel taciz suçu yönünden yürütülen soruşturma kapsamında 5271 sayılı CMK'nın 116. maddesi gereğince makul şüphe olduğundan aşağıda açık kimliği yazılı şüpheli,

1) **Kerem AYDIN:** 1957 Ankara doğumlu

ADRES: Fevzi Çakmak Mahallesi Anafartalar Caddesi No. 6 Beypazarı / ANKARA

Hakkında istemin kabulüne karar verilmiştir.

KATİP 678543
e – imzalı

HAKİM 40007
e - imzalı

I. KAYNAKÇA

¹ 1961 Anayasası

² Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi, Kuruluşundan Günümüze Anayasa Mahkemesi, Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Resmî Web Sitesi, Ocak 15, 2022

<https://www.anayasa.gov.tr/tr/mahkeme/tarihi/1/>

³ Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, Temmuz 9 1961 m.147

⁴ Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi, Kuruluşundan Günümüze Anayasa Mahkemesi, Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Resmî Web Sitesi, Ocak 16, 2022

<https://www.anayasa.gov.tr/tr/mahkeme/tarihi/1/>

⁵ Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi, Kuruluşundan Günümüze Anayasa Mahkemesi, Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Resmî Web Sitesi, Ocak 16, 2022

<https://www.anayasa.gov.tr/tr/mahkeme/tarihi/1/>

⁶ AYDIN, Ö. D. (2011). Türk anayasa yargısında yeni bir mekanizma: Anayasa Mahkemesi'ne bireysel başvuru. *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 15(4), 121-170.

⁷ Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi, Üyelerin Seçimi, Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Resmî Web Sitesi, Ocak 16, 2022

<https://www.anayasa.gov.tr/tr/mahkeme/yapisi/uyelerin-secimi/>

⁸ Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi, Genel Kurul, Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Resmî Web Sitesi, Ocak 16, 2022

<https://www.anayasa.gov.tr/tr/mahkeme/yapisi/genel-kurul/>

⁹ Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi, Bölümler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Resmî Web Sitesi, Ocak 16, 2022

<https://www.anayasa.gov.tr/tr/mahkeme/yapisi/bolumler/>

¹⁰ Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi, Komisyonlar, Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Resmî Web Sitesi, Ocak 16, 2022

<https://www.anayasa.gov.tr/tr/mahkeme/yapisi/komisyonlar/>

¹¹ Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi, Araştırma ve İctihat Birimi, Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Resmî Web Sitesi, Ocak 16, 2022

<https://www.anayasa.gov.tr/tr/mahkeme/yapisi/arastirma-ve-ictihat-birimi-ar-ic/>

¹² Anayasa Mahkemesi İç Tüzüğü m. 35

<https://www.anayasa.gov.tr/tr/mahkeme/gorev-ve-yetkileri/>

¹⁴ Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, Ekim 18 1982 Kanun Numarası:2709 m.148

¹⁵ Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi, Norm Denetimi, Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Resmî Web Sitesi, Ocak 16, 2022 <https://www.anayasa.gov.tr/tr/mahkeme/gorev-ve-yetkileri/norm-denetimi/>

¹⁶ Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi, Bireysel Başvuru, Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Resmi Web Sitesi, Ocak 18 2020

<https://www.anayasa.gov.tr/tr/mahkeme/gorev-ve-yetkileri/bireysel-basvuru/>

¹⁷ Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, Ekim 18 1982 m.148

¹⁸ Karan, U. (2013), Kişi Özgürlüğü ve Güvenliği Hakkı Kapsamı ve Temel Özellikleri. İnceoğlu, S. (Ed.), *İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Anayasa, Anayasa Mahkemesi'ne Bireysel Başvuru Kapsamında Bir İnceleme* içinde (180 ss.), Ankara.

¹⁹ İnceoğlu, S. (2013), Adil Yargılanma Hakkı Kapsam ve Norm Alanı. İnceoğlu, S. (Ed.), *İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Anayasa, Anayasa Mahkemesi'ne Bireysel Başvuru Kapsamında Bir İnceleme* içinde (209 ss.), Ankara.

²⁰ Arslan Öncü, G. (2013), Özel Yaşama ve Aile Yaşamına Saygı Hakkı Temel Özellikler. İnceoğlu, S. (Ed.), *İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Anayasa, Anayasa Mahkemesi'ne Bireysel Başvuru Kapsamında Bir İnceleme* içinde (301 ss.), Ankara.

²¹ İnceoğlu, S. (2013), Hak ve Özgürlükleri Sınırlama ve Güvence Rejimi. İnceoğlu, S. (Ed.), *İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Anayasa, Anayasa Mahkemesi'ne Bireysel Başvuru Kapsamında Bir İnceleme* içinde (23 ss.), Ankara.

²² ¹⁸ Karan, U. (2013), Kişi Özgürlüğü ve Güvenliği Hakkı Kapsamı ve Temel Özellikleri. İnceoğlu, S. (Ed.), *İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi ve Anayasa, Anayasa Mahkemesi'ne Bireysel Başvuru Kapsamında Bir İnceleme* içinde (184 ss.), Ankara.

²³ Yılmaz, Z. (2011). Özel Hayat ve Aile Hayatına Saygı Gösterilmesi Hakkı Kapsamında Konutta Arama. *Ceza Hukuku Dergisi*, Özbek, V. (Ed.), 6(17), 160-185.

²⁴ Çelik, A. (2014). *Adil yargılanma hakkı rehberi: araştırma ve içtihat birim (Ar-İç)*. Anayasa Mahkemesi.

²⁵ Gözler, K. Yasama Dokunulmazlığı: Bir Karşılaştırmalı Anayasa Hukuku İncelemesi, *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, Cilt 56, No 3, Temmuz-Eylül 2001, s.71-101. <https://www.anayasa.gen.tr/dokunulmazlik.htm>

²⁶ Özbudun, E. (2005). Yasama Sorumsuzluğu ve Yasama Dokunulmazlığı: Hukuki Mahiyetleri ve Farkları, *TBB Dergisi*, Sayı 59, s. 112.